

Gevninge 28. januar 2026

Til

Region Sjælland

Høringssvar vedr. Råstofindvinding ved Oldvejen i Gevninge

Gevninge Bylaug arbejder for varetagelsen af Gevninge og omegns historiske, kulturelle og miljømæssige værdier og repræsenterer borgernes interesser i spørgsmål om byens udvikling og miljø.

Gevninge Bylaug har tidligere udtrykt bekymring i forbindelse med udpegning af interesseområder for råstofindvinding i Gevninge. Allerede i 2012 blev området udpeget som interesseområde første gang, og har været det lige siden. Efterfølgende blev "Nationalparken Skjoldungernes land" vedtaget og indviet i 2015. Det område, som regionen nu stadig udpeger som interesseområde, ligger i nationalparken. Det må betragtes som en fejlsvurdering at det endnu ikke er fjernet som interesseområde efter 2015, også set i betragtning af at området ligger lige op ad bebyggelse, og tæt på områdets skole, dagtilbud og efterskole.

Det er vores overbevisning at hvis området bliver udlagt som interesseområde vil det få meget store negative konsekvenser for hele Gevninge Halvøen

Vi skal i den anledning gøre regionens råstofmyndigheder og politikere opmærksom på de lokale forhold og omstændigheder, som gør området absolut uegnet til råstofindvinding.

Vores årsager til at protestere mod at området bliver udlagt som interesseområde for grusgravning er:

1. Forhistorisk tid / vikingetid / markante oldtidsfund:

Gevninge halvøen repræsenterer helt unikke landskabelige og kystnære naturværdier. Området har enestående betydning som kulturlandskab med uvurderlige spor tilbage i forhistorisk tid og vikingetid – i dansk sammenhæng et af de mest rige områder på fortidsminder. Ved Gevninge er der således i de seneste 10 år gjort markante guldfund, som understøtter områdets kulturhistoriske rolle som en fuldt integreret del af vikingekongernes magtcentrum. Det er Bylaugets holdning, at opgravning og indvinding af dette landskab vil være udtryk for manglende respekt for Danmarks historien, idet

landskabet helt indlysende i videst muligt omfang bør henligge med dets oprindelige karakteristiske landskab.

2. Nationalparken Skjoldungernes Land:

Gevninge-Halvøen er centrum for Nationalparkens Skjoldungernes Land. Største delen af området er fredet efter naturbeskyttelsesloven og udpeget som værdifulde eller bevaringsværdige landskaber. Det vil være helt paradoksalt og uforeneligt med målsætningerne bag implementeringen af nationalparken at tilføje det oprindelige landskab uoprettelige sår og skader i form af store graveområdet. I dette område ligger både Gevninge og Trællerup, som mindre byer, som skal sikre sammenhæng og helhed i nationalparken (bekendtgørelse om Nationalpark Skjoldungernes Land kapitel 3, §4). Ifølge "Plan- og Landdistriktsstyrelsens beskyttede Naturtyper ligger området tæt på områder der er beskyttet.

Lejre ådal ligger i nærheden af det udpegede interesseområde. Åen er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3, og må derfor ikke ændre miljømæssig karakter. Området ligger også tæt på Lejre Vig, der bl.a. er et fredet Natura 2000-område, samt internationalt fuglebeskyttelsesområde jf. EU's Habitatdirektiv. Dette forpligter os til at være varsomme med forstyrrende aktiviteter. En grusgrav så tæt på vil stride imod den gældende fredning. Vi er bekymrede for de alvorlige og negative effekter på fugle- og dyrelivet i fjordområdet.

3. Manglende infrastruktur:

De infrastrukturmæssige forhold for råstofindvinding vil skabe voldsomme miljømæssige gener for beboelser og institutioner, og medfører store risici for især svage trafikanter. Trafiksikkerheden i Gevninge, Lindenberg og Trællerup vil nedsættes markant ved tung lastbiltrafik fra grusgraven, hvilket vil have en betydning for mange børn fra Trællerup Skole (hele områdets lokale skole), de unge fra Lindenberg Efterskole samt forældre der gående eller cyklende afleverer børn i dagtilbud og skole. Det vil blive stærkt befærdede veje. Veje som i dag er små landsbyveje, som slet ikke er beregnet til tung trafik. Den øgede tunge trafik vil udgøre en markant miljøbelastning samt give væsentlige støjgener for hele området.

4. Støj, støv og vibrationer:

Grusgravning omkring interesseområdet, som vil foregå lige op ad et eksisterende beboelsesområde i Gevninge, og nær Lindenberg og Tranehals vil give anledning til vedvarende støjgener hos rigtig mange mennesker. Støjgener, der næppe vil kunne overholde Miljøstyrelsens støjgrænser. Der vil komme meget generende støv, som med de oftest forekommende vindretninger, vil genere store dele af Gevninge by. Grusgravning forårsager også store rystelser af undergrunden og vil i værste fald være årsag til sætningsskader på nærliggende huse, med store erstatningssager til følge.

5. Økonomisk tab:

De boliger der ligger tættest på området, vil kunne forvente betydelige negative konsekvenser med ejendomsværdi tab. Blot det at et område udpeges som interesseområde skaber usikkerhed for boligejere i Gevninge og kan have betydning for både salgbarhed og prisnedsættelse. Hvem ønsker at købe et hus, hvor der er risiko for at få en grusgrav i baghaven. Denne usikkerhed har der været siden 2012 og det er på ingen måde i orden. Region Sjælland bør anerkende at en udpegning som interesseområde kan medføre reelle skadevirkninger, også uden konkret tilladelse og også tilkendegive hvordan regionen vil håndtere og vurdere erstatningsspørgsmål for naboer, der oplever, at deres boliger bliver usælgelige.

6. Drikkevandsboringer:

Der indvindes i dag meget og godt grundvand fra flere velfungerende boringer i Gevningeområdet med højeste status som "Område med Særlige Drikkevandsinteresser". Grundvandsressourcen kan i værste fald blive forringet, da grusgravning ofte påvirker de nære grundvandsmagasiner. Desuden vil grusgravningen begrænse muligheden for eventuelle nye udpegninger til boringer efter grundvand, som ellers kunne være relevant i området

7. Byudvikling i Gevningeområdet:

Mange unge familier søger i dag til Gevninge som er et velfungerende lokalsamfund med mange muligheder for fællesskaber for alle aldre og naturen og nationalparken lige uden for døren. Der er brug for udbygning blandt andet af ældreboliger og boliger for enlige til folk, som gerne vil sælge deres større huse, men gerne vil forblive i Gevninge. Muligheden for at udbygge i Gevningeområdet vil nedsættes markant med placeringen af en grusgrav tæt op ad bebyggelsen / landsbyen.

Gevninge Bylaug vil på baggrund af ovenstående på det skarpeste henstille til, at Region Sjælland fjerner området som interesseområde fra Råstofplanen en gang for alle.

Med venlig hilsen

På vegne af Gevninge Bylaug

Hanne Heiberg - Oldemand
Gevninge Bygade 34 D
4000 Roskilde
Hanneheiberg18@gmail.com

Mobil: 23 72 96 54